

Sirküler No : 2018 /43

30.06.2018, Bursa

Konu: İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitiminde Güncel Değişiklikler Hk

24.05.2018 tarih ve 30430 sayılı Resmi Gazete'de, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında yayınlanan Çalışanların İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile bu alanda önemli değişiklikler ve yenilikler yapılmıştır. Yapılan değişiklikler yayınlanma tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olup bu yazımızda işverenlerin dikkat etmesi gereken güncel değişikliklere değinilecektir.

1-İşe Başlama Eğitimleri:

Önceki yönetmelikte tanımı olmayan ve uygulamasına dair netlik bulunmayan işbaşı eğitimleri "**işe başlama eğitimi**" olarak 4. maddede tanımlanmış ve yönetmeliğin 6. maddesine eklenen 2. fıkra ile uygulaması netleştirilmiştir. Güncel değişiklik itibariyle işe başlama eğitimleri;

-Çalışanın fiilen çalışmaya başlamadan önce yapacağı işe, varsa kullanacağı iş ekipmanına ve işyerine özgü iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini içeren konularda uygulamalı olarak verilen eğitimleri ifade eder.

-İşe başlama eğitimi, **işverence veya işveren tarafından görevlendirilen bilgi sahibi ve deneyimli çalışanlarca** verilebilir.

-İşe başlama eğitimleri, temel eğitimlerin gerçekleştirilmesine kadar geçen sürede çalışanın tehlike ve risklere karşı korunmasını sağlayacak nitelikte olmalı ve uygulamalı olarak verilmelidir.

-İşe başlama eğitimi her çalışan **için en az 2 saat olarak** düzenlenmelidir.

-İşe başlama eğitiminde **geçen süreler temel eğitim sürelerinden sayılmaz.**

2--Ek-1 Eğitim Konuları Tablosu Değişmiştir.

Yönetmeliğin yeni halinde, 1 numaralı ekte **Eğitim Konular Tablosu** bulunmakta olup ancak eski tablodan farklı olarak, yeni tablonun sonuna 'Diğer Konular' başlığı karşılığında "çalışanın yaptığı işe özgü yüksekte çalışma, kapalı ortamda çalışma, özel risk taşıyan ekipman ile çalışma, kanserojen maddelerin yol açtığı olası sağlık riskleri" eklenmiştir. Yeni düzenleme gereği, temel eğitimlere kapsamında tablonun 4. kısmındaki bu konularda da çalışanlara eğitim verilmesi zorunlu hale gelmiştir.

3-İşverenin Yükümlükleri Genişletilmiştir.

Yönetmeliğin 5. maddesinde düzenlenen işveren yükümlüklerinin, uygulama yönelik olarak genişletildiği görülmektedir. Yönetmeliğin önceki halinde *işverene yalnızca çalışanların eğitimlerle ilgili programa katılmasının sağlanması yönünde yükümlülük düzenlenmişken yapılan değişiklikle birlikte işverene çalışanların bu programlara katılmalarının yanı sıra, katılımların eğitim katılım tutanağı ile kayıt altına alınması, ayrıca program sonunda katılanlar için eğitim belgesi düzenleme yükümlülükleri* de getirilmiştir.

4--Geçici İş İlişkilerinde Devralan İşverene Sorumluluk Getirilmiştir.

Yönetmeliğin 5/2. maddesinde yer alan değişiklikle birlikte geçici iş ilişkilerinde, çalışanı kendi işyerinde çalıştırmak üzere devralan işverenin, *devraldığı çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesinden sorumlu olduğu* düzenlenmiştir. Ayrıca, devralan işverenin geçici bir süre ile kendi işyerinde çalıştırmak üzere devraldığı işçileri ve bunların işverenlerini iş sağlığı ve güvenliği risklerine karşı bilgilendirmesi gerektiği düzenlenerek geçici iş ilişkisinde **devralan işverenin sorumlulukları** belirlenmiştir.

5-Asıl İşveren Ve Alt İşveren Yükümlülükleri Netleştirilmiştir.

Yönetmeliğin 5/3 maddesi ile İş Kanununun 2/7 maddesinde belirtilen asıl işveren-alt işveren ilişkisi bulunan işyerlerinde, her işverenin kendi çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesinden sorumlu olduğu açıkça düzenlenmiştir. Bu *durumda alt işverene, kendi çalışanlarına verdiği iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile ilgili asıl işvereni bilgilendirme zorunluluğu* getirilmiştir. Bu konuda *asıl işverenin de alt işverenin çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine dair belgeleri kontrol etmekle yükümlü olduğu ve işe başlamadan önce alt işveren çalışanlarını işyerine özgü risklere karşı bilgilendireceği* düzenlenmiştir.

6-Önceki İşyerinde Tamamlanan Temel Eğitimler, Yeni İşyeri İçin de Geçerli Sayılacaktır

Yönetmeliğin 6.maddesindeki değişiklikler uyarınca işveren çalışanlarına asgari EK-1'de belirtilen konuları içerecek şekilde temel eğitimlerin çalışan işe başladıktan sonra **en kısa sürede** verilmesini sağlar. Temel eğitimlerini tamamlayan bir çalışan, **yaptığı iş değişmemek kaydıyla**, yeni bir işyerinde çalışmaya başlarsa çalışanın bu temel eğitimleri tamamladığı tarihten itibaren yeni başladığı işyerinin tehlike sınıfı için belirtilen düzenli aralıklar süresince geçerli olacaktır. Bir diğer ifadeyle, çalışanın önceki çalıştığı işyerinin tehlike derecesi ne olursa olsun o işyerinde tamamladığı temel eğitimler, tamamlanma tarihinden itibaren yeni işyeri az tehlikeli ise 3, tehlikeli ise 2, çok tehlikeli ise 1 yıl boyunca geçerli olacaktır. Ancak yeni işveren, işyerine özgü riskler ve koruma tedbirlerini içeren konularda yeni çalışanı eğitmek yükümlülüğü saklıdır. Ayrıca, çalışanın daha önceki işyerinde temel eğitimini tamamladığına dair belgelerin kontrolünden yeni işveren sorumludur.

7-Çıracak Ve Stajyerler de Özel Politika Gerektiren Gruplar Arasında Yönetmelik Kapsamına Alınmıştır.

Yönetmeliğin 7/3 maddesi ile; *çırak ve stajyerlerin eğitim ve bilgilendirilmelerinden uygulamalı eğitim alınan işyerinin işvereni sorumludur.* Ancak işverenin kabul etmesi halinde

çırak ev stajyerlerin eğitimini devam ettirdiği eğitim ve öğretim kurumunda tamamladığı iş sağlığı ve güvenliği dersleri veya kursları temel eğitim yerine geçer.

8-Temel Eğitim Programları Yıllık, İki Yıllık Ve Üç Yıllık Olarak Hazırlanacaktır

Yönetmeliğin "Eğitimlerin Programlarının Hazırlanması" başlıklı maddesi ile işverenler artık yıllık, iki yıllık ve üç yıllık eğitim programlarının hazırlanmasını sağlayacak ve bu programları onaylayacaktır.

9-Eğitimlerin 4 Saat Ve Katları Şeklinde Verilmesi Zorunluluğu Kaldırılmıştır

Yönetmeliğin eski düzenlemesinde eğitim sürelerinin dört saat ve katları şeklinde farklı zaman dilimlerinde de değerlendirilebileceği düzenlenmişti. Anca yeni düzenlenme de "*Eğitim sürelerinin bütün olarak değerlendirilmesi esas olmakla birlikte bir saatten az olmamak kaydıyla işyerindeki vardiya ve benzeri iş programları da dikkate alınarak farklı zaman dilimlerinde de değerlendirilebilir*" ifadelerine yer verilmiştir. Bu suretle, eğitim sürelerinin bütün olarak değerlendirilmesi esas olmakla birlikte, 4 saat ve katları şeklinde verilmesi artık zorunlu olmayıp bir saatten az olmamak kaydıyla farklı zaman dilimlerinde de verilebilecektir.

10-Eğitimlerin Belgelendirilmesinde Önemli Değişiklikler

Yönetmelikteki belgelendirme zorunluluğu tekrar edilmiş, bunun yanı sıra temel eğitimlere ilişkin yönetmeliğe **Ek-2 eklenerek belgelendirme formatı** netleştirilmiştir.

11-İşten Ayrılan Personele, Eğitim Belgelerinden Bir Nüsha Verilmesi Zorunluluğu Vardır

Temel eğitimlerin yeni işyerinde de geçerli olabileceğine ilişkin düzenlemeye paralel olarak, çalışanın talep etmesi halinde temel eğitim katılım belgesinin ikinci bir nüshasının düzenlenmesi ve çalışana teslim edilmesi gerekmektedir. Bu belgenin mümkün olan en kısa sürede verilmesinden ve belgede yer alan bilgilerin doğruluğundan işveren sorumludur. İkinci nüshada işverenin imzası yeterlidir, eğitici veya eğiticilerin imzası aranmayacaktır.

12-Uzaktan Eğitim Ve Uzaktan Eğitime İlişkin Temel Prensipler;

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği kapsamına, **uzaktan eğitim** alınmış olup uzaktan eğitim "*iletişim teknolojileri aracılığıyla elektronik ortamda gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri*" olarak tanımlanmıştır. Uzaktan eğitim yönetim sistemi ise "*uzaktan eğitim sisteminin yönetimini, belgelendirme ve raporlandırma işlemlerini, iletişimini, kurs içeriğinin yayınlanmasını ve uzaktan ölçme ve değerlendirme işlevlerini sağlayan bilgisayar yazılımını*" ifade etmektedir. Buna göre "*İşyerinde ilk defa verilecek temel eğitimler hariç çalışanlara tekrar verilecek temel eğitimler işveren tarafından işe ve işyerine özgü içeriğin hazırlanması ve gerekli uzaktan eğitim yönetim sisteminin sağlanması halinde uzaktan eğitim yöntemi kullanılarak verilebilir.*" denilmiştir. Yönetmeliğin 15.Maddesinde ise uzaktan eğitimin temel prensipleri düzenlenmiştir. Buna göre;

13-Yönetmeliğin Yürürlüğe Girdiği Tarihten Önce Verilen Eğitimlere İlişkin Belgeler Geçerlidir

Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinde, geçiş sürecine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Buna göre;

-24.05.2018 tarihinden önce verilen eğitimler için hazırlanan eğitim belgeleri işyerinin kendi tehlike derecesine göre belirtilen süresince geçerlidir.

-24.05.2018 tarihinden önce verilen işe başlama eğitimleri geçerlidir.

-24.05.2018 tarihinden önce verilen açan mücbir sebeplerle belgelendirilemeyen işe başlama eğitimi, bilgi yenileme eğitimi ve ilave eğitimler yürürlük tarihinden sonra 1 ay içinde belgelendirilebilecektir.

Bilgilerinize Sunulur.

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE Y.M.M A.Ş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmeniz önerilir.
